

**ZAŁOŻENIA PROCESU AKTUALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
DO ROKU 2020**

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Jerzy Leszczyński

Białystok, październik 2018

Spis treści

I. Uwarunkowania formalno-prawne.....	3
1. Podstawy prawne oraz spójność z innymi dokumentami.....	3
2. Kontekst dokumentów europejskich, krajowych i regionalnych, nowa perspektywa programowania.....	4
3. Zasady procesu aktualizacji SRWP	6
II. Struktura i organizacja prac nad aktualizacją SRWP	8
1. Metoda i sposób organizacji prac	8
1.1. Organizacja prac w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego.....	8
1.2. Podlaskie Forum Terytorialne (PFT)	9
1.3. Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii	11
1.4. Eksperti zewnętrzni.....	12
1.5. Sekretariat	12
2. Konsultacje społeczne i wizerunek medialny prac.....	13
3. Harmonogram aktualizacji Strategii.....	14
Załącznik: Schemat organizacji prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego	15

I. Uwarunkowania formalno-prawne

1. Podstawy prawne oraz spójność z innymi dokumentami

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku została przyjęta Uchwałą Nr XXXI/374/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 9 września 2013 r. Strategia jest kluczowym dokumentem programowym określającym zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu.

Podstawę prawną sporządzenia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego stanowią krajowe akty prawne:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r., poz. 913, z późn. zm.) – zwana dalej uosw,
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1307 z późn. zm.) – zwana dalej uozppr.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa za politykę rozwoju regionu odpowiedzialny jest samorząd województwa, toteż przebieg aktualizacji strategii normuje Uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.

Samorząd województwa, jako podmiot odpowiedzialny, określa strategię rozwoju województwa, uwzględniającą w szczególności wymienione w ustawie cele:

- pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej,
- pobudzanie aktywności gospodarczej,
- podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa,
- zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń,
- kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Zgodnie z art. 13 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, strategia rozwoju województwa musi być spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju i określać w szczególności:

- diagnozę sytuacji w odniesieniu do zakresu objętego programowaniem strategicznym, z uwzględnieniem stanu środowiska oraz różnicowań przestrzennych i terytorialnych,
- prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią,
- określenie celów rozwoju w zakresie objętym strategią wraz z pożądanymi wskaźnikami realizacji, z uwzględnieniem różnicowań przestrzennych lub terytorialnych,
- systemy realizacji i ramy finansowe.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zawiera formalny wymóg zgodności zapisów strategii rozwoju z określonymi dokumentami krajowymi, w tym ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Ponadto, zgodnie z art. 11 ust. 1d uosw, strategia rozwoju województwa uwzględnia cele średniookresowej strategii rozwoju kraju, krajowej strategii rozwoju regionalnego, odpowiednich strategii ponadregionalnych, a także cele i kierunki koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Dodatkowe wymogi formalno-prawne wprowadziła ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017, poz. 1405, z późn. zm.), zwana dalej uooś. Z ustawy tej wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przy sporządzaniu strategii. Szczegółowy zakres zagadnień, konieczny do uwzględnienia w prognozie oddziaływania na środowisko, określa art. 71 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018, poz. 799, z późn. zm).

2. Kontekst dokumentów europejskich, krajowych i regionalnych, nowa perspektywa programowania

Uwarunkowania europejskie

Przygotowana przez Komisję Europejską *Biała Księga dotycząca przyszłości Europy. Refleksje i scenariusze dotyczące przyszłości UE-27 do 2025 r.* opisuje pięć scenariuszy przyszłości UE po 2020 roku. **Pierwszy scenariusz (kontynuacja)** zakłada reformy zacieśniające współpracę państw UE, wzmocnienie wspólnego rynku, wspólnej waluty oraz wspólne zwalczanie terroryzmu i ochronę granic. Z kolei **drugi scenariusz (nic poza jednolitym rynkiem)** – to rezygnacja z wielu dziedzin dotychczasowej współpracy krajów członkowskich i skupienie się na jednolitym unijnym rynku gospodarczym. W takiej sytuacji, rządy poszczególnych państw otrzymałyby wiele kompetencji, które obecnie posiada Unia Europejska. Musiałby jednak potwierdzić, że kierują się zasadami państwa prawa i posiadają niezależny wymiar sprawiedliwości.

Scenariusz numer trzy (ci, którzy chcą więcej, robią więcej) zakłada utworzenie „Unii kilku prędkości”. Kraje, które chcą zacieśniania współpracy mogłyby się bardziej zintegrować (wówczas w określonych dziedzinach tworzyłyby się grupy wspólnych interesów, np. związanych z polityką socjalną, migracyjną, podatkami) pozostawiając niejako na obrzeżach państwa niechętnie takiemu rozwiązaniu.

Czwarty scenariusz (robić mniej, ale efektywniej) przewiduje skoncentrowanie się na dziedzinach, które mają rzeczywiste znaczenie gospodarcze i polityczne i pominięcie spraw mniej istotnych. To oznaczałoby zmniejszenie liczby regulacji i przepisów w UE. **Piąty scenariusz (robić wspólnie znacznie więcej)** przedstawia daleko idącą integrację, która de facto, oznaczałaby federalizację Europy. Większość instytucji krajowych zostałaby w tym scenariuszu zastąpiona instytucjami unijnymi. Przedstawiciele KE, jako bardzo prawdopodobny wskazali scenariusz trzeci. Niestety, nie jest on korzystny dla Polski, która znajduje się poza strefą euro i nie będzie mogła znaleźć się w tzw. „twardym jądrze” krajów UE. Może grozić to znalezieniem się na peryferiach Wspólnoty, a w konsekwencji negatywnym wpływem na rozwój gospodarczy i ograniczeniem dopływu środków unijnych.

Zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej, polityka spójności po 2020 roku ma ulec unowocześnieniu, czego wyrazem będą działania min. w następujących aspektach:

- **Koncentracja na najważniejszych priorytetach, w których przypadku UE może osiągnąć najlepsze wyniki:** Większość inwestycji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności będzie przeznaczona na innowacje, wsparcie małych przedsiębiorstw, technologie cyfrowe i modernizację przemysłu. Środki zostaną również przeznaczone na przejście do niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym i walkę ze zmianą klimatu, co przyczyni się do realizacji porozumienia paryskiego.
- **Polityka spójności dla wszystkich regionów i bardziej zindywidualizowane podejście do rozwoju regionalnego:**
 - **Inwestowanie we wszystkich regionach:** regiony nadal pozostające w tyle pod względem wzrostu lub dochodu – najczęściej położone w południowej i wschodniej Europie – będą cały czas korzystać z istotnego wsparcia UE. W ramach polityki spójności inwestycje będą w dalszym ciągu przeznaczone na wszystkie regiony, ponieważ wiele z nich w całej Europie – w tym również w bogatszych państwach członkowskich – usiłuje z trudem przeprowadzić transformację przemysłową, zwalczać bezrobocie i dobrze sobie radzić w zglobalizowanej gospodarce.
 - **Podejście zindywidualizowane:** w polityce spójności utrzymano podział na trzy rodzaje regionów: regiony słabo rozwinięte, regiony w okresie przejściowym i regiony lepiej rozwinięte. Aby ograniczyć rozwarstwienie i pomóc nadrobić zaległości rozwojowe regionom o niskim dochodzie i słabym wzroście, głównym kryterium przydziału zasobów pozostanie PKB na mieszkańca. Nowe kryteria mają ponadto na celu lepsze odzwierciedlanie lokalnych realiów – mianowicie bezrobocia młodzieży, niskiego wykształcenia zmiany klimatu i przyjmowania i integracji migrantów.
 - **Na szczeblu lokalnym:** polityka spójności na lata 2021-2027 opowiada się za Europą, która wzmacnia poprzez wspieranie kolejnych strategii rozwoju na szczeblu lokalnym. Organy lokalne, miejskie i terytorialne będą bardziej zaangażowane w zarządzanie funduszami UE, a zwiększanie stopy współfinansowania zwiększy poczucie odpowiedzialności za projekty finansowane przez UE w regionach i miastach.
- **Wzmocnienie powiązania z europejskim semestrem na potrzeby poprawienia otoczenia inwestycyjnego w Europie,** tak aby zarówno unijne, jak i krajowe inwestycje mogły w pełni osiągnąć swoje cele. Silniejsze wsparcie w ramach polityki spójności na rzecz reform strukturalnych ma zapewnić pełną komplementarność i koordynację z nowym poprawionym Programem wspierania reform.

Uwarunkowania krajowe

W dniu 14 lutego 2017 r. Rada Ministrów przyjęła *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* [SOR], która stanowi zaktualizowaną średniookresową strategię rozwoju kraju. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. W SOR zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów). Ze względu na swoją rolę i przypisane jej zadania SOR stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju. łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem

operacyjnym: wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem. Równocześnie trwa proces aktualizacji 9 krajowych strategii rozwoju w celu dostosowania ich do zapisów SOR. Szczególnie istotne znaczenie dla treści strategii rozwoju województwa będzie miała Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, która jest jedną z 9 aktualizowanych zintegrowanych strategii krajowych o takim samym horyzoncie czasowym. Dlatego niezbędne jest także wydłużenie horyzontu czasowego strategii regionalnych.

Strategia rozwoju województwa, mimo iż stanowi dokument o zasięgu regionalnym oraz tworzona jest autonomicznie przez samorząd województwa, musi wpisywać się w nadrzędne krajowe dokumenty strategiczne. Aktualizacja SRWP powinna prowadzić do zapewnienia spójności dokumentów na poziomie regionalnym nie tylko ze sobą (tj. SRWP i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego), ale i z wybranymi dokumentami krajowymi, w szczególności z:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (KSRR) oraz pozostałymi zintegrowanymi strategiami sektorowymi,
- Strategiami ponadregionalnymi ze szczególnym uwzględnieniem dokumentu Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020.

Spójność dokumentów na poziomie regionalnym powinna doprowadzić do uwzględnienia wymiaru terytorialnego określonego w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym. Zaktualizowana SRWP musi zatem z jednej strony być zgodna z dokumentami międzynarodowymi, krajowymi i makroregionalnymi, zaś z drugiej strony stanowi nadrzędny dokument względem regionalnych dokumentów branżowych.

3. Zasady procesu aktualizacji SRWP

Zgodnie z art. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, „przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej”.

Podstawowe zasady, którym podlega proces aktualizacji Strategii, zostały określone w Uchwale Nr L/475/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 i część z nich to zasady organizujące proces programowania i realizacji SOR:

- 1) **selektywność podejścia** – rozumiana jako koncentracja na wybranych obszarach, sektorach, które mają istotne znaczenie dla realizacji celów Strategii i stanowią o przewadze konkurencyjnej, poszukiwanie nisz rozwojowych;
- 2) **podejście zintegrowane i zróżnicowane terytorialnie** – oznacza zarządzanie organizowane wokół celów strategicznych, koordynację sektorów i instytucji działających

na różnych poziomach zarządzania oraz mające na celu wykorzystanie specyficznych potencjałów terytorialnych;

- 3) **partnerstwo** - oznacza zaangażowanie i współdziałanie w procesie planowania celów i działań rozwojowych podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i społeczeństwa oraz współodpowiedzialność partnerów za przebieg procesów rozwojowych;
- 4) **mobilizacja krajowego kapitału** – rozumiane jako dążenie do większego zaangażowania krajowych środków prywatnych w realizację celów rozwojowych oraz zwiększenie efektywności inwestowania krajowych środków publicznych;
- 5) **procesy demograficzne punktem odniesienia dla planowania i realizacji działań rozwojowych** – ukierunkowanie interwencji w ramach poszczególnych polityk publicznych, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym z uwzględnieniem występujących trendów demograficznych;
- 6) **subsydiarność** – stanowiąca jedną z podstawowych zasad polityki rozwoju, oznaczająca uwzględnianie na kolejnych szczeblach zarządzania jedynie tych zadań, których nie da się efektywnie wykonać na niższych poziomach gwarantujących największą efektywność podejmowanych działań,
- 7) **spójność** – oznacza konieczność prowadzenia prac planistycznych na poziomie regionalnym w sposób komplementarny i niesprzeczny z kierunkami planowania strategicznego na wyższych poziomach hierarchii dokumentów strategicznych, co zapewni zachowanie właściwych powiązań i współzależności planowania krajowego i regionalnego,
- 8) **kompleksowość** – rozumiana jako odniesienie planowania strategicznego do różnych sfer życia społeczno-gospodarczego pozostających w zarządzaniu i odpowiedzialności instytucji i podmiotów autonomicznych wobec Samorządu Województwa Podlaskiego.

II. Struktura i organizacja prac nad aktualizacją SRWP

1. Metoda i sposób organizacji prac

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 przebiega zgodnie z zasadą partnerstwa, zakładającą współudział, współdecydowanie oraz współodpowiedzialność podmiotów publicznych i niepublicznych. W związku z czym niezbędne jest zaangażowanie wielu środowisk i instytucji, wśród których znajdują się m.in.: urzędy administracji publicznej, uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe, organizacje reprezentujące przedsiębiorców oraz sami obywatele województwa. Niemniej jednak to Samorząd Województwa Podlaskiego reprezentowany przez Sejmik oraz Zarząd Województwa jest ustawowo zobowiązany do przeprowadzenia procesu aktualizacji, w związku z tym za proces organizacji prac nad aktualizacją SRWP odpowiedzialny jest Zarząd Województwa Podlaskiego.

W pracach nad aktualizacją SRWP uczestniczą różne gremia, w których skład wchodzi zarówno pracownicy UMWP i członkowie Zarządu oraz Sejmiku Województwa Podlaskiego, jak i eksperci oraz osoby zainteresowane rozwojem społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego.

W ramach prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego zaangażowanie organów samorządu województwa podlaskiego obejmować będzie:

- 1) W przypadku Sejmiku Województwa Podlaskiego:
 - a) rozpoczęcie procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego,
 - b) bieżące konsultacje kolejnych etapów prac podczas posiedzeń komisji sejmikowych,
 - c) podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego.
- 2) W przypadku Zarządu Województwa Podlaskiego:
 - a) przyjęcie projektu SRWP,
 - b) przyjęcie regulaminu w sprawie konsultacji społecznych wraz z ich przeprowadzeniem,
 - c) przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko aktualizowanej Strategii,
 - d) przyjęcie ostatecznej wersji projektu Strategii,
 - e) prowadzenie bieżących działań informacyjnych o pracach w ramach procesu aktualizacji Strategii.

1.1. Organizacja prac w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego

Z uwagi na to, że opracowywanie i aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa jest jednym z podstawowych zadań samorządu województwa, niezbędne jest zaangażowanie w powyższy proces większości departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Należy podkreślić, że z racji na bardzo szeroki zakres tematyczny Strategii (kwestie społeczne, gospodarcze i przestrzenne), proces aktualizacji wymaga zaangażowania środowisk z różnych obszarów tematycznych, także aktywnego udziału znacznej części pracowników departamentów merytorycznych UMWP.

Może to przede wszystkim polegać na udzielaniu odpowiedzi na zapytania w kwestiach specjalistycznych oraz opiniowaniu powstających opracowań i projektów w obszarach merytorycznie związanej z działalnością departamentów.

Departamenty merytoryczne UMWP:

1. Biuro Innowacyjności Przedsiębiorstw,
2. Departament Edukacji Sportu i Turystyki,
3. Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
4. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego,
5. Departament Infrastruktury i Transportu,
6. Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
7. Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami,
8. Departament Ochrony Środowiska,
9. Departament Rolnictwa i Obszarów Rybackich,
10. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich,
11. Departament Społeczeństwa Informacyjnego,
12. Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji,
13. Departament Zdrowia.

Departamentem koordynującym prace związane z aktualizacją Strategii jest Departament Rozwoju Regionalnego (DRR).

1.2. Podlaskie Forum Terytorialne (PFT)

Zarząd Województwa Podlaskiego uchwałą nr 265/3841/2014 z dnia 4 listopada 2014 r., z późn. zm.¹ powołał Podlaskie Forum Terytorialne jako organ opiniodawczo-konsultacyjny Zarządu Województwa Podlaskiego. Powyższe gremium działa zgodnie z zasadą partnerstwa rozumianą jako zapewnienie udziału w procesie aktualizacji szerokiego gronu instytucji prywatnych, publicznych i pozarządowych. PFT stanowi platformę współpracy z partnerami działającymi na rzecz rozwoju regionalnego w celu stymulowania dyskusji strategicznej na temat celów, kierunków i efektów polityki regionalnej oraz w celu zapewnienia platformy wymiany informacji i doświadczeń między aktorami polityki regionalnej z obszaru województwa.

W skład Podlaskiego Forum Terytorialnego wchodzi:

Przedstawiciele administracji publicznej:

- 1) Przewodniczący – Marszałek Województwa Podlaskiego,
- 2) Członkowie Zarządu Województwa Podlaskiego,
- 3) prezydenci miast na prawach powiatu lub ich przedstawiciele – po 1 osobie reprezentującej każde miasto,
- 4) przedstawiciel powiatów w województwie – 1 osoba wskazana przez Konwent Powiatów Województwa Podlaskiego,
- 5) przedstawiciele gmin wiejskich w województwie – 2 przedstawiciele wyznaczonych przez Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego,
- 6) przedstawiciel Miasta Bielsk Podlaski,
- 7) Wojewoda Podlaski lub jego przedstawiciel – 1 osoba,

¹ Zmiany do przedmiotowej uchwały wprowadzono uchwałami Zarządu Województwa Podlaskiego Nr 11/90/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r., Nr 219/2935/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r. oraz Nr 260/3595/2017 z dnia 12 grudnia 2017 r.

- 8) Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy lub jego przedstawiciel,
- 9) Dyrektor Urzędu Statystycznego w Białymstoku lub jego przedstawiciel,
- 10) Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska lub jego przedstawiciel,
- 11) Dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Białystok lub jego przedstawiciel,
- 12) Kurator Oświaty lub jego przedstawiciel,
- 13) Dyrektor Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia lub jego przedstawiciel,
- 14) Dyrektor Podlaskiego Biura Planowania Przestrzennego lub jego przedstawiciel,
- 15) Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku lub jego przedstawiciel,
- 16) Dyrektor Podlaskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub jego przedstawiciel,
- 17) Przewodniczący Zespołu Zadaniowego ds. realizacji strategii,
- 18) przedstawiciel Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szeptowie,

Przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych:

- 19) przedstawiciele organizacji przedsiębiorców – dwóch przedstawicieli zgłoszonych przez Podlaskie Forum Gospodarcze oraz po jednym przedstawicielu: Łoży Białostockiej BCC, Podlaskiego Związku Pracodawców, Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach i Łomżyńskiej Izby Przemysłowo – Handlowej,
- 20) przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym reprezentujące organizacje pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, agencje rozwoju regionalnego oraz organizacje zajmujące się zagadnieniami środowiska naturalnego – przedstawiciel Podlaskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Białostockiej Fundacji Kształcenia Kadr, Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego, Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Łomży, Agencji Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A., Fundacji WWF Polska, Stowarzyszenia Euroregion Niemen i Stowarzyszenia Euroregion Puszcza Białowieska,
- 21) przedstawiciele środowiska akademicko-naukowego – Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Politechniki Białostockiej, Uniwersytetu w Białymstoku, Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach, przedstawiciel uczelni prywatnych w regionie (wskazany przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich),
- 22) przedstawiciel Podlaskiej Sieci Lokalnych Grup Działania,
- 23) przedstawiciel samorządu rolniczego – przedstawiciel Podlaskiej Izby Rolniczej”.

Zakłada się, że w ramach procesu aktualizacji Strategii Podlaskie Forum Terytorialne powinno pełnić w szczególności następujące zadania:

- 1) analiza zgodności założeń i opracowań powstających w trakcie aktualizacji Strategii z dokumentami krajowymi i europejskimi,
- 2) analiza merytoryczna opracowań diagnostycznych oraz materiałów powstałych w toku prac nad aktualizacją SRWP,
- 3) weryfikowanie i opiniowanie projektu Strategii,
- 4) opiniowanie kierunków prac oraz materiałów i opracowań powstających w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, bądź na jego zlecenie,

- 5) doradzanie Samorządowi Województwa Podlaskiego w najważniejszych obszarach strategicznego rozwoju regionu, w tym przedstawianie rekomendacji w zakresie aktualizacji Strategii i przedsięwzięć priorytetowych,
- 6) współpraca z Regionalnym Obserwatorium Terytorialnym,
- 7) zapewnienie roboczych kontaktów pomiędzy Urzędem i instytucjami reprezentowanymi przez członków Podlaskiego Forum Terytorialnego,
- 8) wykonywanie zadań wynikających z ustaleń podjętych podczas posiedzeń Forum.

Skład, tryb i organizację pracy oraz zadania Podlaskiego Forum Terytorialnego określa odrębna uchwała Zarządu Województwa Podlaskiego dotycząca jego powołania.

1.3. Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii

Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii, zwany dalej Zespołem Zadaniowym, został powołany uchwałą nr 265/3841/2014 z dnia 4 listopada 2014 r., z późn. zm.² jako organ odpowiedzialny za wdrażanie strategii. W związku z koniecznością zaangażowania członków Zespołu Zadaniowego w proces aktualizacji Strategii jego skład powinien być następujący:

- 1) Przewodniczący Zespołu Zadaniowego ds. realizacji strategii – Sekretarz Województwa,
- 2) Zastępca Przewodniczącego - Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego.

Dyrektorzy lub wyznaczeni przez nich pracownicy:

- 3) Departamentu Rozwoju Regionalnego,
- 4) Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- 5) Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 6) Biura Innowacyjności Przedsiębiorstw,
- 7) Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- 8) Departamentu Rolnictwa i Obszarów Rybackich,
- 9) Departamentu Edukacji, Sportu i Turystyki,
- 10) Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 11) Departamentu Współpracy z Zagranicą i Promocji,
- 12) Departamentu Infrastruktury i Transportu,
- 13) Departamentu Ochrony Środowiska,
- 14) Departamentu Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami,
- 15) Departamentu Zdrowia,
- 16) Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego,
- 17) Departamentu Finansów,
- 18) Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku,
- 19) Podlaskiego Biura Planowania Przestrzennego,
- 20) Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- 21) Samodzielne stanowisko pracy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W posiedzeniach zespołu mogą uczestniczyć dodatkowo eksperci zapraszani przez Przewodniczącego Zespołu.

² Zmiany do przedmiotowej uchwały wprowadzono uchwałami Zarządu Województwa Podlaskiego Nr 11/90/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r., Nr 219/2935/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r. oraz Nr 260/3595/2017 z dnia 12 grudnia 2017 r.

Zakłada się, że w ramach procesu aktualizacji Strategii Zespół Zadaniowy powinien pełnić w szczególności następujące zadania:

- 1) udział i współpraca komórek organizacyjnych w zakresie programowania polityki rozwoju w regionie poprzez:
 - a) zapewnienie niezbędnych danych i informacji na potrzeby aktualizacji strategii rozwoju województwa,
 - b) przedstawianie rekomendacji w zakresie treści strategii rozwoju województwa;
- 2) wykonywanie zadań wynikających z ustaleń podjętych podczas posiedzeń Zespołu Zadaniowego.

Skład, tryb i organizację pracy oraz zadania Zespołu Zadaniowego określa odrębna uchwała Zarządu Województwa Podlaskiego dotycząca jego powołania.

1.4. Eksperci zewnętrzni

Do zadań ekspertów należy w szczególności opieka merytoryczna nad całokształtem prac związanych z budowaniem strategii, w tym nad aktualizacją diagnozy, a także zapewnieniem uwzględnienia w procesie aktualizacji Strategii kontekstu uwarunkowań unijnych i krajowych, w tym w szczególności wynikających ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, aktualizacji innych strategii krajowych, w tym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Rolą ekspertów zewnętrznych będzie także zaproponowanie, w oparciu o analizę procesów kształtujących sytuację społeczno-gospodarczą kraju i regionu, ewentualnych zmian w zakresie priorytetów i kierunków interwencji dla województwa oraz w systemie realizacji i monitorowania Strategii. Eksperci będą służyć doradztwem oraz wsparciem merytorycznym w procesie mobilizowania interesariuszy i upowszechniania aktualizowanej Strategii. Możliwe to będzie w szczególności poprzez udział w spotkaniach konsultacyjnych towarzyszących pracom nad projektem Strategii, panelach dyskusyjnych, warsztatach i innych formach upowszechniania Strategii. W gestii zaangażowanych ekspertów zewnętrznych będzie przedstawienie projektu zaktualizowanej SRWP na posiedzeniach Zespołu Zadaniowego ds. realizacji strategii, Podlaskiego Forum Terytorialnego, Sejmiku Województwa/Komisji Sejmikowych.

1.5. Sekretariat

Rolę sekretariatu całego procesu aktualizacji SRWP pełnić będzie Referat programowania w Departamencie Rozwoju Regionalnego, który wraz z innymi pracownikami DRR stanowić będzie zaplecze organizacyjne dla prac nad aktualizacją SRWP.

Do zadań Sekretariatu SRWP należy m.in.:

1. Przygotowanie Założeń procesu aktualizacji SRWP.
2. Przygotowanie projektu zakresu zlecenia ekspertom zewnętrznym ekspertyz/opracowań/ analiz na potrzeby aktualizacji strategii.
3. Przeprowadzanie konsultacji społecznych projektu SRWP oraz jego części składowych na różnych etapach prac.
4. Konsultowanie powstających ekspertyz oraz części składowych SRWP z departamentami merytorycznymi UMWP.

5. Informowanie Zarządu Województwa Podlaskiego na temat postępu prac nad aktualizacją SRWP.
6. Przygotowywanie bieżących informacji na potrzeby komunikacji ze społeczeństwem.

2. Konsultacje społeczne i wizerunek medialny prac

Wizerunek medialny oraz konsultacje społeczne stanowią bardzo istotną część procesu aktualizacji SRWP. Samorząd, w miarę możliwości, będzie dokładał wszelkich starań, aby mieszkańcy województwa, byli świadomi trwających prac nad aktualizacją SRWP oraz aby mieli oni możliwość aktywnego uczestnictwa w procesie budowania strategii i wyrażania swoich opinii, obaw i sugestii.

Strategia podlega obowiązkowi przeprowadzenia konsultacji społecznych na mocy trzech ustaw: ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt Strategii podlegać będzie konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz szerokim spectrum organizacji, instytucji i partnerów społeczno - gospodarczych i mieszkańców.

Zarząd Województwa Podlaskiego ogłosi informację o konsultacjach w dzienniku o zasięgu krajowym lub regionalnym oraz na swojej stronie internetowej. W szczególności zamieszczane tam będą zaproszenia do uczestnictwa w procesie konsultacji, miejsce oraz tematy spotkań i konferencji, a także adres strony internetowej, na której zamieszczono projekt strategii rozwoju. Opiniowanie projektu będzie możliwe w terminie 35 dni od dnia ogłoszenia rozpoczęcia konsultacji. W terminie 30 dni od dnia zakończenia konsultacji społecznych, Zarząd Województwa przygotowuje sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające również ustosunkowanie się do uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji wraz z uzasadnieniem oraz poda je do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

Formą stałych nieformalnych konsultacji społecznych z mieszkańcami regionu, a zarazem drogą informowania mieszkańców na temat postępów w pracach nad aktualizacją SRWP, będzie strona internetowa poświęcona Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego: <https://strategia.wrotapodlasia.pl>.

Istotne znaczenie będzie także miała organizacja oraz udział w spotkaniach i konferencjach, co umożliwi bezpośrednie dotarcie do mieszkańców różnych części województwa oraz lokalnych interesariuszy.

3. Harmonogram aktualizacji Strategii

Indykacyjny harmonogram procesu aktualizacji SRWP, określony w Uchwale Nr L/475/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, przedstawiono poniżej.

LP.	ZADANIE	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI
1	Podjęcie uchwały w sprawie zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją SRWP	Sejmik Województwa Podlaskiego	II kwartał 2018
2	Prace w zakresie diagnozy sytuacji społeczno - gospodarczej jako podstawy procesu aktualizacji SRWP	Departament Rozwoju Regionalnego, Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii	III - IV kwartał 2018
3	Przyjęcie założeń procesu aktualizacji SRWP	Zarząd Województwa Podlaskiego	III/IV kwartał 2018
4	Prace Podlaskiego Forum Terytorialnego, Zespołu Zadaniowego ds. realizacji strategii, w tym organizacja spotkań, konferencji i seminariów oraz przygotowanie projektu SRWP	Podlaskie Forum Terytorialne, Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii, Departament Rozwoju Regionalnego	III kwartał 2018 – I kwartał 2019
7	Przyjęcie projektu SRWP	Zarząd Województwa Podlaskiego	I/II kwartał 2019
8	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu SRWP	Zarząd Województwa Podlaskiego	II/III kwartał 2019
9	Przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem Raportu oddziaływania na środowisko	Zarząd Województwa Podlaskiego	III kwartał 2019
10	Opracowanie projektu zaktualizowanej SRWP uwzględniającego wynik konsultacji społecznych oraz strategicznej oddziaływania na środowisko	Podlaskie Forum Terytorialne, Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii, Departament Rozwoju Regionalnego	III kwartał 2019
11	Przyjęcie projektu zaktualizowanej SRWP	Zarząd Województwa Podlaskiego	IV kwartał 2019
12	Przyjęcie zaktualizowanej SRWP	Sejmik Województwa Podlaskiego	IV kwartał 2019

Zgodnie z powyższym harmonogramem, rozpoczęcie prac związanych z aktualizacją SRWP, w tym w zakresie diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej, nastąpiło w III kwartale 2018 r. Ostateczne zakończenie procesu aktualizacji SRWP i przyjęcie przez Sejmik Województwa Podlaskiego zaktualizowanej SRWP, planowane jest w IV kwartale 2019 r. Należy podkreślić jednak, że realizacja poszczególnych etapów prac jest uzależniona od przebiegu prac nad zmianami w systemie zarządzania rozwojem oraz aktualizacją dokumentów strategicznych na poziomie krajowym, w szczególności Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego. W związku z powyższym harmonogram ten może ulec zmianie

Załącznik: Schemat organizacji prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego

